राजस्व न्यायाधिकरण काठमाडौं
इजलास
माननीय अध्यक्ष श्री किशोर सिलवाल
राजस्व सदस्य श्री जीवन कुमार घिमिरे
लेखा सदस्य श्री डम्बर बहादुर कार्की
फैसला

२०७५।०७६ सालको निर्णय नं. ११९
पुनरावेदन नं. ९७–०७३-RB-००४५९
मुद्दाः– अग्रिम कर (२०६७/०६८) ।

ललितपुर जिल्ला ललितपुर उप-महानगरपालिका, वडा नं. २, सानेपामा प्रधान कार्यालय भएको सी.जी. फुड्स नेपाल प्रा.लि. (स्थायी लेखा नं. ३०००१०२८२) को तर्फबाट ऐ. को अख्तियार प्राप्त सहायक प्रबन्धक टिकाराज कार्की...............१	पुनरावेदक

विरुद्ध

श्री ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुर...................................... १ श्री आन्तरिक राजस्व विभाग, लाजिम्पाट...१	प्रत्यर्थी

उपस्थित कानून व्यवसायीहरु

पुनरावेदकका तर्फबाट : विद्वान अधिवक्ता श्री मेघराज पोखरेल
प्रत्यर्थी कार्यालयहरुका तर्फबाट : शाखा अधिकृत श्री अन्चन भट्टराई

अविलम्वित नजीरः ×

शुरु निर्णय गर्ने कार्यालय र अधिकारी

शुरु निर्णय गर्ने कार्यालयः- ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुर
शुरु निर्णय गर्ने अधिकारीः प्रमुख कर प्रशासक श्री शंकरप्रसाद खरेल
शुरु कर्यालयको निर्णय मितिः–२०७१/१०/२९

प्रशासकिय पुनरावलोकनको निर्णय गर्ने कार्यालय र पदाधिकारी

निर्णय गर्ने कार्यालयः आन्तरिक राजस्व विभाग
निर्णय गर्ने पदाधिकारीः महानिर्देशक श्री चुडामणि शर्मा
निर्णय मितिः २०७३।३।८

पुनरावेदक कम्पनीका हकमा ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुबाट मिति २०७१।१०।२९ को कर निर्धारणको निर्णय उपर आन्तरिक राजस्व विभागमा प्रशासकीय पुनरावलोकनका लागि निवेदन दिएकोमा आन्तरिक राजस्व विभागबाट कार्यालयको निर्णयलाई नै सदर गर्ने गरी भएको निर्णय उपर राजस्व न्यायाधिकरण ऐन, २०३१ को दफा ६(१) र आयकर ऐन, २०५८ को दफा ११६ बमोजिम प्रस्तुत पुनरावेदन पत्र यस न्यायाधिकरणमा पर्न आएको रहेछ । सुनुवाइका लागि आज यस इजलासमा पेश हुन आएको प्रस्तुत मुद्दाको संक्षिप्त तथ्य एवं ठहर यस प्रकार रहेको छः-

तथ्य खण्ड

१. यस कार्यालयको कार्यक्षेत्र अन्तर्गत चाउचाउ जंग फूड्स तथा जुस उत्पादन गरी विक्री वितरण गर्ने करदाता सी.जी. फुड्स (नेपाल) प्रा.लि.ले आ.व. २०६७/०६८ को लागि आयकर ऐन, २०५८ को दफा ९९ बमोजिम कर निर्धारण गरी सोही ऐनको दफा ९६ अनुसार करयोग्य आय रू. ६,६३,६९,४९३।४० कायम गरी ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरमा मिति २०६८/०९/२८ मा आय विवरण पेश गरेको ।

२. सि.जि. फुड्स नेपाल प्रा.लि को आ.व. २०६७।०६८ को कारोबारको परिक्षणको सन्दर्भमा विज्ञापन खर्च अन्तर्गत **FM Release, Press Release, Tv, Release, Modeling Fee** घर बहाल खर्च, **Employee Benefit** अन्तर्गतको **Rewards** समेतमा अग्रिम कर कट्टि गर्नुपर्नेमा नगरेको, घरबहाल शिर्षकमा घटी दाखिला गरेको र अग्रिम कर कट्टि गरेको रकम समेत ढिला दाखिला गरेको देखिएको हुँदा करदाताबाट आयकर ऐन, २०५८ को दफा १२०(क) बमोजिमको शुल्क, ११९(१) बमोजिमको

व्याज समेत गरी १५,३१,३९८।- अग्रिम कर दाखिला गर्नुपर्ने र सो कर दाखिला गर्नु नपर्ने कुनै सबुत प्रमाण भए सूचना प्राप्त भएको मितिले १५ (पन्ध्र) दिनभित्र जवाफ पेश गर्न करदातालाई सूचना दिने भन्ने ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरबाट करदाताको नाममा मिति २०७१/९/०८ मा जारी भएको प्रारम्भिक कर निर्धारण आदेश ।

३. ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरबाट मिति २०७१/९/०८ मा जारी भएको सूचना करदाताले मिति २०७१/९/२४ मा बुझी लिएको ।

४. करदाताले मिति २०७१/९/२४ मा बुझी लिएको सूचनाको जवाफ मिति २०७१/१०/५ मा पेश गरेको ।

५. करदाता कम्पनीको आ.व. २०६७।०६८ को कर परीक्षण गर्दा विज्ञापन खर्च अन्तर्गतको शिर्षकमा अग्रिम कर कट्टि नै नगरेको, घर बहाल शिर्षकमा घटी अग्रिम कर दाखिल गरेको कर्मचारीलाई **Employee Benefit** अन्तर्गत **Rewards** भनी वितरण गरेको रकममा समेत २५ प्रतिशतले अग्रिम कर कट्टि गरी दाखिला गर्नुपर्ने र कर कट्टि गरेको अग्रिम कर समेत ढिला दाखिला गरेकोले सो रकममा १२०क को शुलक, ११९(१) को व्याज समेत गरी करदाताबाट रु. १५३१३९८।- अग्रिम कर दाखिला गर्न लगाउने गरी ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरबाट मिति २०७१/१०/२९ मा भएको निर्णय पर्चा ।

६. ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरले मिति २०७१/१०/२९ मा जारी गरेको आ.व. २०६७/०६८ को अग्रिम कर तर्फको संशोधित कर निर्धारण आदेशमा चित्त नबुझी सी.जी. फुड्स (नेपाल) प्रा.लि.ले प्रशासकीय पुनरावलोकनका लागि मिति २०७२/०१/०३ मा आन्तरिक राजस्व विभागमा पेश गरेको निवेदन ।

७. आयकर ऐन, २०५८ को दफा ८८(१) र ८८(४) को कानूनी प्रावधान बमोजिम मूल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता नभएका व्यक्त वा निकायलाई १५ प्रतिशत र मूल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता भएकालाई १.५ प्रतिशत भुक्तानीका बखत अग्रिम कर कट्टि गर्न पर्नेमा करदाता कम्पनीले विज्ञापन खर्च टि.भी., एफ.एम र प्रेस रिलिज मूल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता भएका र मोडलिङ्ग फि मूल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता नभएका व्यक्तिबाट भएको देखिंदा क्रमश १.५ र १५ प्रतिशत अग्रिम कर लगाउने गरी भएको निर्णय कानून सम्मत देखिन्छ । आयकर ऐन २०५८ को दफा ८८.....(१)(५) को कानूनी व्यवस्था बमोजिम १० प्रतिशत घर भाडाको भुक्तानीमा कर कट्टि गर्नुपर्नेमा

कर कट्टि गरिएको निर्यात तर्फको गोदाम भाडा मूल्य अभिवृद्धि कर विलबाट भुक्तानी भएको भन्ने जिकिर लिएपनि सोको सबुत प्रमाण पेश नभएको हुँदा अग्रिम कर कट्टि गनुपर्ने भनी कायम भएको कर निर्धारण कानून सम्मत रहेको । आयकर ऐन, २०५८ को दफा ८८क(१) बमोजिम कर्मचारीलाई प्रदान गरेको **Insentive** मा कर्मचारीको आयमा समावेश गरी अग्रिम कर कट्टि गर्नुपर्नेमा कम्पनीले नगरेको हुँदा २५ प्रतिशतका दरले अग्रिम कर कट्टि गरेको कानून सम्मत रहेको । साथै आयकर ऐन २०५८ को दफा ९०(२) बमोजिम कर कट्टि गरेको रकम करदाताले महिना समाप्त भएको २५ दिनभित्रमा दाखिला गरी सक्नु पर्नेमा दाखिला गरेको नदेखिंदा सो ऐनको दफा ११९(१) बमोजिम व्याज लगाउने गरी भएको कर निर्धारण कानून सम्मत रहेको भन्ने आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट मिति २०७३/३/८ मा भएको निर्णय ।

८. निवेदकलाई गैर कानूनी रूपमा नलाग्नु पर्ने कर लगाइएको कारणबाट निवेदकलाई गम्भिर अन्याय परेको हुँदा विपक्षी कार्यालय तथा विभागको निर्णय बदर गरी थप कर दायित्वबाट उन्मुक्ति समेत पाउँ भन्ने समेत व्यहोराको जिकीर लिई करदाताको तर्फबाट मिति २०७३/९/२७ मा दर्ता भएको पुनरावेदन पत्र ।

९. यसमा मुलुकी फौजदारी कार्यविधि (संहिता) ऐन, २०७४ को दफा १४०(३) बमोजिम छलफलको प्रयोजनार्थ विशेष सरकारी वकिलको कार्यालयलाई पेशीको सूचना दिई नियमानुसार पेश गर्नु भन्ने यस न्यायाधिकरणको मिति २०७५/०८/१२ मा भएको आदेश ।

ठहर खण्ड

१०. नियम बमोजिम दैनिक पेशी सूचीमा चढी निर्णयार्थ आज यस इजलास समक्ष पेश हुन आएको प्रस्तुत पुनरावेदन पत्र एवं प्राप्त शुरू मिसिल समेत अध्ययन गरियो ।

११. करदाताको तर्फबाट उपस्थित हुनु भएका विद्धान अधिवक्ता श्री मेघराज पोखरेलले विक्री वितरण खर्च तर्फको विभिन्न माध्यमबाट विज्ञापन गर्दा गरेको खर्च मूल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता भएका पार्टिहरुबाट भएको छ । विज्ञापन खर्चमा करकट्टि गर्नुपर्ने भन्ने आयकर ऐनमा बाध्यात्मक व्यवस्था नभएको हुँदा करकट्टि नगरेको हो । कम्पनीले २४४०००।- घरबहाल खर्च दावी गरी सोको नियमानुसार लाग्ने अग्रिम कर कट्टि गरी दाखिला समेत गरि सकेको छ । मूल्य अभिवृद्धि कर विलबाट भुक्तान भएको भन्सार कार्यालयको गोदाममा मालबस्तु रहे वापत रु. ८८७४८१।- खर्च

लेखी सोको १० प्रतिशतले ८८७४८।- कर कट्टि गर्नुपर्नेमा रु. २४६८०।- मात्र दाखिल गरेको भनी बाँकी रु. ६४०६८।- र सोमा शुल्क तथा व्याज समेत लगाउने गरी भएको कर निर्धारण आदेश कानून प्रतिकूल छ । कर्मचारीहरुको मनोवल बढाउनको लागि प्रदान गरेको Employee Benefit अन्तर्गतको Rewand मा अग्रिम कर कट्टि गर्नुपर्ने होइन सोमा समेत कर कट्टि गर्नुपर्ने भनी भएको कर निर्धारण आदेश कानून प्रतिकूल छ । अग्रिम कर समेत दाखिला भइ सकेको अवस्थामा ढिला दाखिल गरेको भनी व्याज समेत लगाउने भनी भएको कर निर्धारण आदेश कानून प्रतिकूल हुँदा बदर गरी पाउँ भनी गर्नु भएको बहस समेत सुनियो ।

१२. प्रत्यर्थी कार्यालयको तर्फबाट उपस्थित हुनु भएका विशेष सरकारी वकिल कार्यालय काठमाडौंका विद्धान शाखा अधिकृत श्री अन्चन भट्टराईले करदाता कम्पनीले विज्ञापन खर्च, घरभाडा, कर्मचारीहरुलाई प्रदान गरेको Incentive मा समेत अग्रिम कर कट्टि गर्नुपर्नेमा घटी गरेको र नगरेको हुँदा सोमा कर लगाउने र कर कट्टि रकम समयमा दाखिल नगरेको हुँदा सोमा व्याज समेत लगाउने गरी भएको कर निर्धारण आदेश कानून सम्मत हुँदा सदर गरिनु पर्दछ भनी गर्नु भएको बहस समेत सुनियो ।

१३. पुनरावेदक कम्पनीका तर्फबाट लिईका पुनरावेदन जिकिरहरु, दुवै तर्फका विद्धान कानून व्यवसायीहरुबाट प्रस्तुत बहस बुँदाहरु र मिसिल संलग्न कागज प्रमाणहरुको अध्ययन गरी निर्णय तर्फ विचार गर्दा यसमा मुख्यतः देहायका प्रश्नहरुमा निर्णय हुनुपर्ने देखिन आयोः–

१४. FM Release, Press Release, Tv Release, Modeling Fee सम्बन्धमा पुनरावेदक करदाताले मूल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता भएका व्यक्ति तथा विज्ञापन एजेन्सीहरुलाई भुक्तानी गरेको हुँदा विज्ञापन खर्चमा अग्रिम कर कट्टि गर्नुनपर्ने भनी पुनरावेदनमा जिकिर लिएको देखिन्छ । सो जिकिरका सम्बन्धमा हेर्दा, आयकर ऐन २०५८ को दफा ८८(१) मा सेवा शुल्क भुक्तानी गर्नुपर्दा १५ प्रतिशतका दरले अग्रिम करकट्टि गर्नुपर्ने तर मूल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता भएका सेवा प्रदायकलाई भुक्तानी गर्दा १.५ प्रतिशत र आयकरमा दर्ता नभएका सेवा प्रदायकलाई भुक्तानी गरेको सेवा शुल्कमा १५ प्रतिशत अग्रिम करकट्टि गर्नुपर्ने कानूनी प्रावधान रहेको पाइन्छ । करदाताले सो कानूनी प्रावधानको प्रतिकूल अग्रिम कर कट्टि गरी दाखिल गर्नुपर्ने नै होइन भनी लिएको जिकिर कानून प्रतिकूल रहेको देखिन्छ । पुनरावेदकले सेवा शुल्क भुक्तानी गरेको FM Release, Press Release, Tv Release का विज्ञापन एजेन्सीहरु मूल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता भएका एजेन्सीहरुसँग भए गरेको देखिएको हुँदा निजहरुलाई

भुक्तानी गरेको सेवा शुल्कमा १.५ प्रतिशत अग्रिम कर लाग्ने र Modeling Fee मूल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता नभएका प्राकृतिक व्यक्तिलाई भुक्तानी गरेको देखिएको हुँदा सोमा १५ प्रतिशत अग्रिम कर कट्टि गर्नेगरी ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुर समेतबाट भएको कर निर्धारण आदेशलाई अन्यथा गर्नुपर्ने अवस्था नै देखिएन ।

१५. करदाताले घरबहाल रकमको नियमानुसार लाग्ने अग्रिम कर कट्टि गरी दाखिल गरी सकेको र सामान निर्यात तर्फको गोदाम भाडा सामान निर्यात गर्ने क्रममा विभिन्न भन्सार कार्यालयहरुमा मूल्य अभिवृद्धि कर विलबाट नै भुक्तानी गरिएको हुँदा पुनः भुक्तानी गर्नुपर्ने होइन भनी पुनरावेदन पत्रमा जिकिर लिएको देखिन्छ । सो जिकिरका सम्बन्धमा हेर्दा, आयकर ऐन २०५८ को दफा ८८ को उपदफा १(५) मा बासिन्दा वयक्तिले नेपालमा श्रोत भएको भाडा भुक्तानी गरेकोमा १० प्रतिशत का दरले कर कट्टि गर्नुपर्ने कानूनी प्रावधान रहेको देखिन्छ । करदाताले सो कानूनी प्रावधान बमोजिम गोदाम भाडा निर्यात गर्दाका बखत नै विभिन्न भन्सार कार्यालयहरुमा मूल्य अभिवृद्धि कर विलबाट भुक्तानी गरेको भने पनि सोको आधिकारिक विल भरपाई पेश दाखिल गर्न सकेको अवस्था नै छैन । पुनरावेदन लेखलाई मात्र आधार मानी कर दाखिला भै सकेको भनी अनुमान गर्नु कानून प्रतिकुल समेत हुने हुँदा सो सम्बन्धमा भएको ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुर समेतको कर निर्धारण आदेशलाई अन्यथा गर्नुपर्ने अवस्था नै यहाँ देखिन आएन ।

१६. Employ Benefit अन्तर्गतको Free Distribution शिर्षकमा करदाता कम्पनीले विक्रीको लक्ष्य पुरा गर्नको लागि कर्मचारीहरुलाई Incentive स्वरूप भुक्तानी गरिएको र सो रकम कर्मचारीहरूलाई मनोबल बढाउनका लागि प्रदान गरिएको हुँदा अग्रिम कर नलाग्नुपर्ने भनी दावी गरेको पाइन्छ । यसरी करदाता कम्पनीले Free Distribution को नाममा कर्मचारीहरूलाई प्रदान गरेको Incentive मा अग्रिम कर कट्टि गर्नुपर्नेमा गरेको देखिंदैन । जुन कर्मचारीहरुले उपहार प्राप्त गरेको हुन उनीहरुको आफ्नो पारिश्रमिक आयमा समावेश गरेको समेत देखिदैन । केवल उपहारका नाममा प्रदान गरेको भन्ने आधारमा खर्चकट्टिको दावी गरेको कानूनसंगत रहेको अवस्था पनि देखिदैन । करदाता कम्पनी कानूनी व्यक्ति भएको र सो कानूनी व्यक्तिले समेत मौजुदा कानूनको परिपालना गर्नु अनिवार्य मानिन्छ । कानूनले निर्दिष्ट गरेको सिमासम्म मात्र करदाताले छुट पाउने र छुटको दावी गर्नसक्ने हुँदा सो भन्दा बाहिर गै खर्च कट्टिको दावी गर्न सक्ने अवस्था समेत यहाँ नदेखिंदा निःशुल्क उपहार शिर्षकमा भएको करदाताको खर्च कट्टिको दावी

नपुग्ने ठहर गरेको कर कार्यालय समेतको निर्णयलाई अन्यथा गर्नुपर्ने अवस्था समेत देखिन आएन ।

१७. करदाताले पुनरावेदन पत्रमा आयकर ऐन २०५८ को दफा १२०(क) को शुल्क नलाग्नु पर्ने भनि लिएको जिकिरको सम्बन्धमा हेर्दाः आयकर ऐन २०५८ को दफा ११९ को उपदफा (३) अनुसार अग्रिम कर कट्टि गरेको रकम वा अग्रिम कर कट्टि नगरेको भए पनि कट्टि गर्नु पर्ने समयमा सो कर कट्टि गरेको मानिने रकम भुक्तानी गर्नेले अग्रिम कर कट्टी वापतको रकम दाखिला नगरेमा व्याज लाग्ने देखिन्छ । सो ऐनको दफा ९० को उपदफा (८) मा उपदफा (१) वा (२) बमोजिम दाखिल गर्नु पर्ने विवरण वा कर दाखिला नगरेमा, उपदफा ५ को अवस्था रहेमा दफा ११९ दाखिला नगरेको वा घटी दाखिला गरेको रकमा दफा ११९ बोजिम व्याज दाखिला गर्न आदेश दिन सक्ने सम्मको कानूनी व्यवस्था रहेको पाइन्छ । कानूनमा भएको व्यवस्था विपरित अग्रिम कर कट्टि गर्नु पर्ने रकम नगरेमा वा कट्टि गर्न छुट भएमा व्याज लाग्ने कानूनी व्यवस्था रहेको अवस्थामा दफा १२०(क) को शुल्क लगाउनु न्यायसँगत देखिंदैन । कुनै विवरण नलुकाएको अवस्थामा दफा १२०(क) अनुसार शुल्क लाग्न पर्ने वा नपर्ने भन्ने सम्बन्धमा हेर्दा आयकर ऐन, २०५८ को दफा १२० (क) मा अग्रिम कर कट्टि रकम दाखिला गर्न छुट भएमा वा अग्रिम कर कट्टि गर्न पर्ने रकम कट्टि गर्न छुट भएमा वा त्यस सम्वन्धि विवरणहरु नलुकाएको अवस्थामा ढिला दाखिला भयो वा घटी दाखिला भयो वा कर कट्टि भएन भन्ने आधारमा शुल्क लाग्ने कानूनी व्यवस्था रहे भएको नदेखिंदा सो हद सम्म शुरु निर्णय मिलेको देखिएन ।

१८. अतः स्थायी लेखा नं. ३०००१०२८२ भएका पुनरावेदक करदाता सी.जी. फुड्स नेपाल प्रा.लि. को आ.व. २०६७/०६८ को अग्रिम कर कट्टि रकम निर्धारणका सम्बन्धमा ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरबाट मिति २०७१।१०।२९ को निर्णय र सोलाई समर्थन गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागबाट भएको मिति २०७३।३।८ को निर्णयमा आयकर ऐन, २०५८ को दफा १२०(क) बमोजिम शुल्क लगाउने गरी भएको निर्णय मिलेको नदेखिंदा सो हदसम्म केही उल्टी हुने ठहर्छ । अरूमा पुनरावेदकको पुनरावेदन जिकिर पुग्न सक्दैन । अरूमा तपसिल बमोजिम गर्नु ।

तपसिल

माथि इन्साफ खण्डमा लेखिए बमोजिम पुनरावेदक करदाता सी.जी. फुड्स नेपाल प्रा.लि.. को आ.व. २०६७/०६८ को अग्रिम कर निर्धारणका सम्बन्धमा ठूला

करदाता कार्यालय, ललितपुरबाट मिति २०७१।१०।२९ को निर्णय र सोलाई समर्थन गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागबाट मिति २०७३।३।८ को निर्णयमा आयकर ऐन, २०५८ को दफा १२०(क) बमोजिम शुल्क लगाउने गरी भएको निर्णय मिलेको नदेखिंदा सो हदसम्म केही उल्टी हुने ठहरी फैसला भएको हुँदा करदाताले राखेको रकम कानूनको म्यादभित्र नियमानुसार फिर्ता दिनु वा अर्को आर्थिक वर्षको कर रकममा मिलान गरिदिनु भनी शुरु कार्यालयलाई लेखी पठाइदिनू...१

विशेष सरकारी वकीलको कार्यालय, काठमाण्डौलाई फैसलाको जनाउ दिनू..........२

फैसलाको विद्युतीय प्रति अपलोड गरी प्रस्तुत मुद्दाको दायरीको लगत कट्टा गर्नु र शुरु तथा रेकर्ड मिसिल नियमानुसार गरी अभिलेख शाखामा बुझाई दिनू.....................३

जीवन कुमार घिमिरे
(राजस्व सदस्य)

उक्त रायमा हाम्रो सहमति छ ।

डम्बर बहादुर कार्की
(लेखा सदस्य)

किशोर सिलवाल
(अध्यक्ष)

<u>फैसला तयारीमा सहयोग गर्नुहुनेः-</u>

शाखा अधिकृतः श्री लेख बहादुर कोइराला

कम्प्यूटर टाइपः श्री प्रदिप तिवारी

फाँट

इतिसम्बत २०७६ साल बैशाख १५ गतेरोज १ शुभम......